

Marleen Valdmaa

26. oktoober 2026

EBAAUSAD KAUPLEMISTAVAD

MEELI LINDSAAR, EPKK TOIDUVALDKONNA JUHT

TUNNUSTATUD EESTI TOIT

Põllumajanduskoda
Eesti Põllumajandus-Kaubanduskoda

Põllumajanduskoda
Eesti Põllumajandus-Kaubanduskoda

MILLEST RÄÄGIN

- REM-i tellitud uuringu tulemused
- Konkurents ja turg
- Ebaausate kauplemistavade kasutamine
- EPKK ettepanekud

TUNNUSTATUD EESTI TOIT

Põllumajanduskoda
Eesti Põllumajandus-Kaubanduskoda

REM UURING LEGAL SERVICES TÖÖNA

Järeldused:

- 30-päevane maksetähtaeg on tarnijatele avaldanud positiivset mõju; ostjatele toonud käibekapitali survet.
- Keelatud ja tingimuslikult keelatud kaubandustavad esinevad endiselt.
- Turuosaliste ootused on kardinaalselt vastandlikud — puudub ühtne tõlgendusraamistik.
- Järelevalve rolli tugevdamine on mitmete huvigruppide hinnangul kriitiline.

TUNNUSTATUD EESTI TOIT

Põllumajanduskoda
Eesti Põllumajandus-Kaubanduskoda

KONKURENTS JA KÜSIMUSED

TURG:

- COOP + Prisma ühinemine, MILLEGA COOP-i turuosa Tallinnas tõuseb üle 15%.
- Omamärgitoodete kasv, nt Rimi ostukorvist moodustab PL juba üle 25%.
  - PL-toodete ülekaal ohustab kodumaist tootmisvõimekust ja toidujulgeolekut.
  - Soome valitsus kavandab piirata kaupluste omamärgitoodete müüki ja tootmist kohaliku toidutootmise kaitseks.

KONKURENTSIAMET:

- Tootjad ei julge avalikult rääkida — kartus kaubanduslike survemeetmete ees (koostöö lõpetamine, sortimendi vähendamine).
- EPKK poolt ettepanek algatada menetlus lükati tagasi, see ei suurenda usaldust.

Kodumaised tootjad ja nende suutlikkus

TUNNUSTATUD EESTI TOIT

Põllumajanduskoda
Eesti Põllumajandus-Kaubanduskoda

EBAAUSATE KAUPLEMISTAVADE KASUTAMINE

Ebaausaid kauplemistavasid kasutatakse, kuid need on leebemad varasema seaduse eelse perioodiga võrreldes.

1. Toodete järelejäänud säilimisaeg. Ostjad kehtestavad nõudeid toodete minimaalsele järelejäänud säilimisajale, näiteks vähemalt 2/3 kogu säilimisajast.

2. Kampaaniakaupade tagastamine. Tagastamist esineb endiselt, kuigi varasemast vähem.

- Lepingud on muutunud täpsemaks: kampaaniakogused ja lubatud ületellimise määr lepitakse üha sagedamini eelnevalt kokku.
- Müümata kampaaniatoodetele korraldatakse võimaluse korral jätkukampaaniaid.

3. Leppetrahvid

- Kuigi leppetrahvid on lepingutes mõlemapoolsed, puuduvad näited nende rakendamisest jaekauplejate suhtes.
- Küsimus on leppetrahvide põhjendatuses – kas väikese komplekteerimisvea eest on õigustatud nõuda kogu partii väärtuses leppetrahvi?
- Vajalik on täpsustada leppetrahvide rakendamise aluseid ja proportsionaalsust.

4. Logistikatasud

- Suurusele puudub mõistlik ülempiir või metoodika,
- Endiselt on kohustus kasutada teatud logistikakeskust.

5. Standardid. Kehtestatud eelkõige puu- ja juurviljadele.

6. Hinnastamine ja alla omahinna müük

- PTEKS ja HT ei reguleeri hinnastamist ega alla omahinna müüki.
- EPKK on teinud korduvalt ettepaneku keelata alla omahinna müük.

TUNNUSTATUD EESTI TOIT

EPKK ETTEPANEKUD

- Alustada PTEKS-i muutmise ettevalmistamine;

- Alustada üldisemat konkurentsireeglite hindamist.
  - Eesti on väike turg, osad reeglid piiravad selgelt ühistegevuse toimimist
  - Koondumised aina suuremaks – mida me lõppkokkuvõttes tahame?

TUNNUSTATUD EESTI TOIT

Tänan tähelepanu eest!